

Zpráva o obecním systému odpadového hospodářství - za rok 2023

Jednou z povinností obce je informovat občany o systému odpadového hospodářství obce a jeho výsledcích. Rok 2023 byl pro naše město zlomový, neboť na konci roku skončila sedmiletá smlouva o poskytování služeb v oblasti nakládání s odpady, kterou jsme měli uzavřenou se společností AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. Níže uvádíme, jaké množství jednotlivých druhů odpadů od města svozová společnost převzala, kolik stál jejich svoz a likvidace a dále kolik tun se nám podařilo odevzdat tříděných odpadů, které podléhají odměně od autorizované obalové společnosti EKO-KOM a. s. Právě díky třídění odpadů (plasty, nápojový karton, kovy, papír, sklo – a dřevo ve sběrném dvoře) získalo město v roce 2023 od EKO-KOMu krásných 485.551 Kč na čtvrtletních odměnách.

SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD (celkové množství 428,335 tun)

V roce 2023 vysypala svozová společnost z domovních nádob a sídlištních kontejnerů celkem 418,52 tuny směsného odpadu, který skončil na skládce (většina na skládce ve Mšeně, malá část ve Volfarticích). Náklady na svoz tohoto odpadu dosáhly 1.474.622 Kč, dalších 121.726 Kč zaplatilo město za pronájem popelnic a kontejnerů a 267.520 Kč stál město skládkovací poplatek. Dalších cca 9,4 tuny SKO pocházelo z kempu. Zanedbatelných 400 kg směsného odpadu, který byl vyprodukovaný při několika kulturních akcích, odvezla společnost EKOD Servis s.r.o. do spalovny Termizo v Liberci. Za to město zaplatilo 2.911 Kč.

Za sběr a svoz kontejnerů na plasty, papír, sklo a nápojové kartony v rámci veřejné sítě a v režimu společnosti AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. zaplatilo město včetně pronájmu nádob celkem 773.580 Kč. Níže se budeme věnovat množství jednotlivých komodit.

PLASTY (celkové množství 49,659 tun)

Plasty mohli občané třídit hned třemi způsoby. Objemné plasty odevzdávali ve sběrném dvoře, kde jich skončilo 10,49 tuny a odvezeny byly k dotřídění, nejčastěji do Štětí. Náklady v tomto případě dosáhly 20.672 Kč a 7.260 Kč stál pronájem kontejneru. V rámci veřejné sítě bylo do kontejnerů AVE odevzdáno 27,553 tuny plastu. Koncovkou pro příjem bylo zpravidla Štětí. Společnost EKOD Servis s.r.o. pro nás vyvážela domovní popelnice s plasty v rámci systému door to door. V nich jsme nashromáždili celkem 11,616 tuny plastu a jejich vývoz vyšel na 112.783 Kč. Odváženy byly do Tilie Mělník spol. s r.o.

KOVY (celkové množství 36,164 tun)

Lehké kovy mohli občané odevzdávat jednak jako multikomoditu do všech nádob na plasty, přičemž se podařilo vytrídřit 104 kg. Většina kovů však byla převzata ve sběrném dvoře - celkem 36,06 tuny, které skončily na zpracování v Kovošrotu Group CZ a. s. na pobočce Česká Lípa.

PAPÍR (celkové množství 55,169 tun)

Papír jsme rovněž odevzdávali třemi způsoby. Ze sběrného dvora jej vyvážela společnost Kovošrot Group CZ a. s., které jsme za vývoz papíru větší část roku platili, náklady při množství 15,63 tun papíru a 3,88 tuny papírových a lepenkových obalů dosáhly 16.265 Kč. Když se situace na trhu zlepšila, byl od nás papír znovu vykupován. Za kovy a papír od Kovošrotu utřžilo město 62.974 Kč.

V rámci door to door systému, vysypal EKOD Servis s.r.o z domovních popelnic 6,351 tuny papíru, přičemž náklady dosáhly 44.165 Kč. Přebírajícími koncovkami byla Tilia

Mělník spol. s r.o. a Kovošrot Group CZ a. s., a to dle momentálních výkupních cen, které byly nabídnuty svozové společnosti.

V rámci veřejné sítě kontejnerů vyvezla společnost AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. celkem 29,308 tun papíru.

SKLO (celkové množství 37,764 tun)

Sklo mohli občané odevzdávat do kontejnerů vyvážených společnostmi AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. Celkem se tak podařilo nashromáždit 37,764 tun obalového skla.

Koncovkou byla vesměs společnost ENVY RECYCLING, s. r. o. ve Stráži pod Ralskem. Ve druhé polovině roku byl ve sběrném dvoře zavedený oddělený sběr tabulového skla, zejména pak z oken. Tabulové sklo bylo nově odděleno od objemného odpadu, kam se celá okna doposud dávala.

NÁPOJOVÉ KARTONY (celkové množství 0,123 tuny)

Nápojové kartony odevzdávali naši občané buď samostatně v pytlích ve sběrném dvoře, nebo v rámci multikomoditního sběru do nádob na plasty, nebo mohli využít dvou kontejnerů přistavených u školy a před nákupním střediskem, které vyvážela společnost AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o.

JEDLÉ TUKY A OLEJE (celkové množství 0,18 tuny)

Jedlé tuky a oleje mohou představovat značný problém, nejsou-li likvidovány v souladu s platnou legislativou, mimo jiné, pokud jsou v domácnostech slévány do odpadu a následně do kanalizace či vlastní jímky, dříve či později vám odpad zcela ucpou. Uvědoměli občané odevzdali ve sběrném dvoře na 180 kg jedlých tuků a olejů, což je stále velmi málo. Nabízí se tedy otázka, co s nimi dělají ostatní? Jejich likvidaci zajišťovala společnost AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. a město vyšla na necelých 700 Kč.

BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉ ODPADY (celkové množství 613,8 tuny)

Mnozí občané využívají kompostéry, které jim v minulých letech v rámci projektu předcházení vzniku odpadů pořídilo město s pomocí Mikroregionu Podralsko. Takto sbírané odpady rostlinného původu se však nezapočítávají obcím do povinné vytríděnosti, což je velká škoda.

V Dubé, na Krčmě, v Nedamově a v Korcích mají občané k dispozici hnědé popelnice, které přímo od domu sváží EKOD Servis s. r. o. V roce 2023 se takto povedlo oddělit 56,9 tuny bía při nákladech 99.352 Kč. Tento materiál byl odvážen do SAPu na kompostárnu.

Ve Lhotě, v Horkách, Zátyní a Bukovci mohli občané využívat velkoobjemové kontejnery na odpady rostlinného původu, kterých se tímto způsobem vyvezlo 180 tun do kompostárny společnosti Tredaton, s. r. o. při nákladech 63.045 Kč.

Dalším odběratelem byla kompostárna v Mošnici, kam směřovalo ze sběrného dvora 223,7 tuny bioodpadu, odběr proběhl bezúplatně.

K naší radosti se nám podařilo zbavit i obrovské hromady pařezů, s nimiž je problém, neboť odběratelé bioodpadu je nechtějí vzhledem k náročnosti zpracování odvážet. Na 153,2 tuny právě pařezů, větví a starého dřeva putovalo do MV Agro s. r. o., a to bezplatně k energetickému využití, neboť kompostování v tomto případě nepřicházelo v úvahu.

DŘEVO (celkové množství 37,764 tun)

Z objemného odpadu se v rámci dotřídování podařilo vyčlenit na 11,26 tuny dřeva, které bylo předáno k dalšímu zpracování do SAPu (kompostárna). Za samotný dřevěný odpad město neplatilo, hrazena byla pouze doprava (11.456 Kč) a pronájem kontejnerů, což činilo 22.922 Kč za celý rok 2023.

Dalších 35,2 tuny dřeva převzalo k dalšímu zpracování MV Agro s. r. o., opět bezplatně.

NEBEZPEČNÉ ODPADY (celkové množství 10,79 tun)

Nebezpečné odpady jsou vybírány pouze ve sběrném dvoře do speciálních uzavřených nádob. Zahrnujeme sem odpadní barvy a laky obsahující organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky, nechlorované minerální a motorové, převodové a mazací oleje, obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné a stavební materiály obsahující azbest. Jejich likvidace přes společnost AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. stála 111.877 Kč (2.420 Kč byl nájem za kontejner na azbest). Část byla odvezena na skládku nebezpečných odpadů ve Mšeně, část byla spálena.

STAVEBNÍ A DEMOLIČNÍ ODPAD (celkové množství 201,54 tun)

Neuvěřitelných více než 200 tun stavebních odpadů prošlo sběrným dvorem a jejich likvidaci v ceně 521.868 Kč zajistila společnost AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. (roční nájem za kontejnery činil 12.100 Kč).

OBJEMNÝ ODPAD (celkové množství 101,25 tun)

Objemné odpady, tedy gauče, koberce, linolea a podobné rozměrově větší odpady přebíráme rovněž pouze ve sběrném dvoře. V roce 2023 se objemný odpad začal výrazně dotříďovat, jak již bylo několikrát zmíněno.

Za odpady objemné zaplatilo město společnosti AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. v minulém roce 226.470 Kč, dalších 101.250 Kč stál poplatek za využitelný odpad uložený na skládku a 14.157 Kč byl nájem za kontejnery.

TEXTIL

Textil byl v roce 2023 vybírán pouze mimo odpadový režim, tedy jen na charitu pro sociální družstvo Diakonii Broumov, a to prostřednictvím kontejneru u samoobsluhy a ve sběrném dvoře. Vybrat se jej podařilo 21,6 tuny - to se ovšem nezapočítává do celkové vytríděnosti. V minulém roce jsme občany začali učit oddělovat odpadní textil od objemných odpadů, neboť jeho samostatný sběr nařizuje od ledna 2025 zákon.

ZPĚTNÝ ODBĚR VÝROBKŮ S UKONČENOU ŽIVOTNOSTÍ

V našem sběrném dvoře funguje hned několik míst zpětného odběru. Zcela zdarma zde kdokoli může odložit vysloužilé elektrospotřebiče, světelné zdroje, baterie, tonery a dokonce i pneumatiky.

Odběr elektrozařízení pro nás zajišťují kolektivní systémy Elektrowin a. s. a Asekol a. s. Zatímco Elektrowin odebírá chlazení (lednice, mrazáky, klimatizace), velké spotřebiče (pračky, myčky, sporáky a jiné rozměrově objemné spotřebiče jako jsou např. bojlerky atd.) a drobné elektro (zejména elektronické hračky, náradí, kuchyňské spotřebiče...), společnost ASEKOL od nás přebírá především CRT i LCD televizory a počítačové monitory, část světelných zdrojů (zbývající odebírá kolektivní systém Ekolamp), tonery a baterie.

Dalším významným krokem a úsporou je provozování místa zpětného odběru (MZO) pneumatik ve spolupráci se společností GREEN Logistics, které je hojně využíváno i občany z jiných, než našich spádových obcí, neboť pneumatiky, ať už osobní, nákladní či traktorové u nás díky MZO může odložit kdokoli zdarma. Příjem za odevzdané vysloužilé elektrozařízení činil v roce 2023 od společností Elektrowin a Asekol celých 28.973 Kč.

PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ

Nejlepší odpad je ten, který nevznikne, to je oblíbené motto všech odpadářů. Předcházení vzniku odpadů je v platné legislativě v rámci hierarchie odpadů zakotveno na prvním místě. Vždy bychom si tedy měli počínat tak, aby z naší činnosti, pokud možno, odpad nevznikal,

a když už vznikne, tak aby se dal vytrdit a ideálně recyklovat. Jedním z, v posledních letech velmi oblíbených, řešení, je tzv. Re-Use centrum. Jedno takové provozujeme také u nás ve sběrném dvoře. Do haly Re-Use centra je možné přinést např. nádobí, kuchyňské náčiní, nářadí, hračky, nábytek, obrazy, zrcadla, knihy, DVD, VHS kazety, nejrůznější dekorace, dětské autosedačky, kočárky, no zkrátka téměř vše, co je plně funkční, kompletní, nepoškozené, ale původním majitelům to doma jen zabírá místo. Z hygienických důvodů zde ve většině případů nelze nechat matrace, čalouněný nábytek a z bezpečnostních důvodů sem zpravidla neumísťujeme ani velké elektrospotřebiče, neboť za jejich bezpečnost nedokážeme ručit. Co je zde také hojně vyhledáváno, to jsou dveře. Pokud tedy máte doma něco, co se vám nehodí, ale je vám líto to vyhodit jako odpad, přijďte, nechte nás posoudit stav dané věci a já věřím, že tím někomu jinému ještě uděláte radost. Sehnat se zde dají dokonce i klece na andulky nebo drobné savce. Sortiment se většinou rychle obměňuje a nás těší, že spousta věcí, které by jinak skončily v odpadu, našla nové uplatnění. Za předměty odebrané z Re-Use centra není vybírán žádný poplatek.

POŽADAVKY NA VYTŘÍDĚNOST ODPADŮ

Především díky biologicky rozložitelným odpadům se nám v posledních letech dařilo dosahovat velice hezké vytrditosti, výhodou bylo, že naši odběratelé si tento materiál brali ze sběrného dvora zdarma. Množství bia ovšem záleží na mnoha faktorech, ať už je to množství srážek, nárazové akce, při kterých vzniknou např. již zmíněné pařezy, nebo likvidaci náletových dřevin na větších plochách, ne vždy lze spoléhat na to, že nás ve vytrditosti zachrání právě bio. Navíc, v letošním roce již jeden z našich velkých odběratelů avizoval, že trávu, listí a drobné větvičky již nebude odvážet zdarma. Stále se tedy snažíme hledat cesty, jak co nejméně zatížit městský rozpočet a přitom zajistit požadovanou vytrditost odpadů. V roce 2023 jsme dosáhli vytrditosti 61,2%. Údaje za rok 2024 budeme znát v lednu. V roce 2025 se nám musí podařit vytrdit k opětovnému použití a recyklaci nejméně 55% odpadů, v letech následujících až 60%. Bez vaší pomoci to zvládnout nelze.

CO MŮŽE KAŽDÝ Z NÁS UDĚLAT PRO SPLNĚNÍ STANOVENÝCH CÍLŮ

Především, a to zdůrazňuji, nelze brát problematiku nakládání s odpady na lehkou váhu. Odpady stojí obce nemalé prostředky z rozpočtu.

V roce 2023 dosáhly náklady za služby v odpadovém hospodářství obce 4.061.033 Kč. Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je u nás 700 Kč/občana nebo rekreační objekt za rok. Na tomto poplatku se v roce 2023 vybralo 1.473.698 Kč. Posudte sami, zda je tato částka adekvátní k nákladům. Ponechání poplatku si můžeme zajistit zejména tak, že budeme poctivě třdit odpady i nadále.

Zuzana Martínková, ekolog